

Norges teknisk - naturvitenskapelige universitet

Årsrapport 2005

Innholdsfortegnelse

NTNU – DET SKAPENDE UNIVERSITET.....	2
1. OVERSIKT OVER VIRKSOMHETEN	3
1.1. UTDANNING	4
1.2. FORSKNING	5
1.3. FORMIDLING	5
1.4. NYSKAPING	6
1.5. ORGANISASJON	6
2. RESULTATER OG GJENNOMFØRING AV STATSOPPDRAGET	7
2.1. UTDANNING	7
2.2. FORSKNING, UTVIKLINGSARBEID OG FORMIDLING.....	8
2.3. INSTITUSJONENS SAMFUNNSROLLE, RANDSONEINSTITUSJONER OG NYSKAPNING	11
2.4. INTERNASJONALISERING.....	12
2.5. EKSTERNFINANSIERT VIRKSOMHET	13
3. HELSE, MILJØ OG SIKKERHET	14
4. STRATEGISKE PLANER OG UTFORDRINGER.....	16
4.1. FORSKNING OG UTDANNING	16
4.2. ORGANISASJON OG STYRING.....	17
5. RESULTATDISPONERINGER	18
6. STYRET, FAGLIG OG ADMINISTRATIV LEDELSE	20
6.1. STYRET VED NTNU BESTÅR AV:	20
6.2. FAGLIG OG ADMINISTRATIV LEDELSE.....	20
7. RESULTATREGNSKAP OG BALANSE.....	23
8. NOTER.....	25
9. REVISJON AV REGNSKAPET FOR 2005 FOR NTNU.....	37

NTNU – Det skapende universitet

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) ble etablert 1. januar 1996, ved en omdanning av Universitetet i Trondheim. Fundamentet for universitetet var de tre tradisjonsrike institusjonene Norges tekniske høgskole (NTH), Den allmennvitenskapelige høgskolen (AVH) og Vitenskapsmuseet. I det nye universitetet inngikk også Det medisinske fakultet, Musikkonservatoriet og Kunstakademiet.

Det faglige og organisatoriske grunnlaget for det nye universitetet ble utredet av et offentlig utvalg i 1995 ("Underdalutvalget"). Sammen med Stortingets vedtak om etableringen og universitetets eget Charter, utgjør utvalgets innstilling fundamentet for NTNU.

NTNUs visjon er å være kreativ, konstruktiv og kritisk, både innover i egen organisasjon og utover mot samfunnet. Det kritiske og reflekterende perspektivet skal prege NTNU på samme måte som det konstruktivt løsningsorienterte. NTNU er en sentral bidragsyter i samfunnets kompetanseutvikling. I dette ligger et aktivt samfunnsengasjement og en ambisjon om helhetlig tilnærming til samfunnets oppgaver og utfordringer. Universitetets faglige mangfold er en avgjørende forutsetning for å realisere dette.

NTNU har en teknisk-naturvitenskapelig hovedprofil og hovedansvaret for utdanning og forskning innenfor teknologi i Norge. Universitetet har samtidig et bredt fagtilbud innenfor humaniora og estetiske fag, samfunnsvitenskap og økonomisk-administrative fag. NTNU gir profesjonsutdanning i psykologi, medisin, arkitektur, ingeniørfag, billedkunst og musikk, og driver en omfattende lærerutdanning. Denne faglige spennvidden, kombinert med en tydelig hovedprofil, skiller NTNU fra de andre norske universitetene.

NTNU driver forskning og utviklingsarbeid på høyt nivå. Vårt formål er å forvalte, fornye og formidle kunnskap til beste for samfunnet. Vi skal kjennetegnes ved å være kvalitetsbevisste, nyskapende og utadvendte. I vår virksomhet er menneskene den viktigste ressurs. Vi vil tilby et arbeids- og læringsmiljø som inspirerer og utfordrer, der vi forener kreativitet, vilje til konstruktiv problemløsning og evne til kritisk vurdering.

NTNU er landets nest største universitet med 53 institutter, 7 fakulteter, ca. 20 000 registrerte studenter og ca. 4 700 ansatte i ordinære stillinger og oppdragstillinger. Av disse er nesten 60 % i vitenskapelige stillinger. NTNU har for 2005 en bevilgning over statsbudsjettet på omlag 2,6 milliarder kroner. I tillegg kommer ca. 420 millioner i eksternfinansierte forskningsmidler, samt ca. 450 millioner fra Norges Forskningsråd.

NTNU har tatt mål av seg til å bli internasjonalt fremragende gjennom kvalitetsforbedring i alle deler av virksomheten. Institusjonen vil øke samarbeidet med samfunn og næringsliv med sikte på nyskaping og overføring av kompetanse, øke den vitenskapelige publiseringen, produksjonen av studiepoeng og kandidater og arbeide for å bedre forutsetningene for grunnleggende forskning, forskerutdanning i teknologi og på andre områder der institusjonen har særskilte forutsetninger.

1. Oversikt over Virksomheten

Viktige mål og oppgaver for NTNU har i 2005 vært å videreføre kvalitetsreformen, spesielt når det gjelder det systematiske kvalitetssikringsarbeidet, og å øke samarbeidet med samfunn og næringsliv med sikte på nyskaping og kompetanseoverføring. Institusjonen har prioritert ressurser for å bedre forskningsvilkårene, til grunnleggende forskning, forskerutdanning innenfor teknologi og områder der institusjonen har spesielle forutsetninger. Tverrfaglighet og internasjonal utveksling har vært viktige faktorer for ytterligere å utvikle både forskere og studenter.

Som eksempler på viktige beslutninger og tiltak i 2005 vil vi nevne:

Utdanning/læringsmiljø

- Som det første universitetet i Norge har NTNU satt i gang bygging av et trådløst nettverk slik at studentene kan kople seg til universitetet sitt nettverk over hele byen.
- Utbygginga av flere studentarbeidsplasser på Dragvoll er kommet godt i gang.

Forskning:

- Institusjonen har videreført det strategiske samarbeidet med SINTEF. Dette har resultert i konkret forskningssamarbeid og fellessøknader om forskningsmidler til Forskningsrådet og EU
- Første fase (1998–2005) av Næringslivets idéfond, som er et tett samarbeid mellom NTNU og 16 større bedrifter, ble avsluttet med en svært positiv evaluering i 2005 og videreført i noe revidert form i 2006.
- NTNU har bidratt sterkt til videreføringen av HUNT som er en av verdens største helseundersøkelser
- Styret vedtok i desember 2005 å bevilge midler til oppbygging av et nanoteknologi laboratorium. Prosjektet har en kostnadsramme på 225 MNOK

Organisasjon:

- NTNU har innført enhetlig ledelsen på alle nivå med tilsatt rektor og tilsatte dekaner
- Deler av medisinstudiet har flyttet inn i nye areal i St. Olavs Hospital, Universitetssjukehuset i Trondheim.
- NTNU har kommet godt i gang med et strategiarbeid som skal resultere i gjennomgående og konkrete resultatmål og handlingsplaner.
- Institusjonen har gjort en stor utredning for å avklare NTNU sine utfordringer og mål frem mot 2020. Det er blitt lagt særlig vekt på mulige positive effekter av ei samlokalisering av virksomheten. I tillegg er en videreføring av en tocampusløsning analysert.

1.1. Utdanning

Tabell 1. Nøkkeltall for utdanningsvirksomheten ved NTNU de siste 4 år. Kilde; DBH

Utdanning - Nøkkeltall	2002		2003		2004		2005	
		Endr. i %		Endr. i %		Endr. i %		Endr. i %
Studenter								
Antall søknader	42 527	6,3 %	51 487	21,1 %	52 882	2,7 %	58 099	9,9 %
Reg. studenter (eksklusiv doktorgrad)	18 909	1,5 %	19 399	2,6 %	19 542	0,7 %	19 736	1,0 %
Norske utv. studenter (ut) ¹	509	-22,9 %	522	2,6 %	580	11,1 %	533	-8,1 %
Utenlandske utv. studenter (inn) ¹	411	-40,1 %	544	32,4 %	543	-0,2 %	653	20,3 %
Studiepoengproduksjon i årsheter²								
Lavere grad	5 166	4,7 %	5 299	2,6 %	5 092	-3,9 %	5 452	7,1 %
Høyere grad	7 424	16,8 %	7 470	0,6 %	7 669	2,7 %	7 830	2,1 %
Videreutdanning	3		6	109,3 %	74	1074,5 %	134	81,5 %
Total studiepoengproduksjon	12 593	11,5 %	12 775	1,5 %	12 835	0,5 %	13 416	4,5 %
Kandidatproduksjon³								
Lavere grad	518	49,3 %	869	67,8 %	1 085	24,9 %	998	-8,0 %
Høyere grad	1 668	-7,4 %	1 703	2,1 %	1 710	0,4 %	1 936	13,2 %
Videreutdanning	3		23	666,7 %	7	-69,6 %	9	28,6 %
Totalt	2 189	1,9 %	2 595	18,5 %	2 802	8,0 %	2 943	5,0 %

1. Utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogrammer – over 3 mnd varighet

2. DBH tabell Studiepoengstatistikk – ”nye” studiepoeng (egenfinansiert andel beståtte 60 studiepoengsenheter)

3. Ferdige kandidater, egenfinansiert andel

Studenter

NTNU har fortsatt god søkning med en økning på nesten 10 % fra 2004 til 2005. Økningen er størst til den praktisk- pedagogiske utdanningen, men søknaden var også stor innen humaniora og samfunnsfag. Nedgangen i søknadstall til teknologistudiene i 2004, er gledelig snudd til en liten oppgang i 2005. Det er imidlertid en nasjonal trend at interessen for realfag går tilbake. Dette er også tilfellet ved NTNU hvor antall søkere til realfagene hadde en nedgang på hele 13 % i 2005. Dette til tross for spesielle rekrutteringstiltak. Antallet registrerte studenter totalt ved NTNU er 19736. Det er en liten økning på tross av pålegget om å redusere studenttallet. NTNU har satt i gang tiltak for å få det totale antallet studenter ned på riktig nivå.

Studentutveksling

Det er en svak nedgang med hensyn til hvor mange studenter som reiser ut av landet, mens det derimot er en økning mht antallet utenlandsstudenter som har tatt deler av sitt studium gjennom kvoteprogrammer (mer enn 3 måneder) ved NTNU (22 %). Det arbeides kontinuerlig med å øke antallet emner som undervises på engelsk på høyere nivå.

Produksjon

Det undervises i dag i mer enn 2000 emner ved NTNU. Studiepoengproduksjonen har økt med 4,5 % siden 2004, mens, kandidatproduksjonen har økt med 5 % fra 2004 til 2005. Økningen har kommet på høyere grad mens produksjonen på lavere grad er redusert. Fjorårets tendens med økt uttak av vitnemål på lavere grad har snudd.

Kvalitetsreformen

De strukturelle sidene ved Kvalitetsreformen er langt på vei gjennomført. Kvalitetssikring, tettere oppfølging og mer kompetent studieveiledning har hatt spesiell oppmerksomhet i 2005. NTNU har utviklet et kvalitetsstøttesystem (KVASS) for utdanning og læring. Særskilte tiltak rettet mot begynneropplæringen i matematikk for teknologiutdanningen har ført til en betydelig reduksjon i strykprosenten.

Etter- og videreutdanning

Antall deltagere i NTNUs etterutdanningstilbud økte med 35 % fra 2004 (1213) til 2005 (1632). Etterutdanningstilbudene er utviklet i samarbeid med høgskoler, folkeuniversitet og arbeidstakerorganisasjoner.

1.2. Forskning

Tabell 2. Nøkkel tall for forskerutdanningen ved NTNU de siste 4 år. Kilde; DBH

Forskerutdanning - Nøkkeltall	2002		2003		2004		2005	
		Endr. i %		Endr. i %		Endr. i %		Endr. i %
Doktorgrader								
Registrerte på doktorgradsprogram (høst)	1 252	-13,1 %	1 330	6,2 %	1 492	12,2 %	1 808	21,2 %
Antall avlagte doktorgrader	203	16,7 %	195	-3,9 %	191	-2,1 %	218	14,1 %
Registrerte på doktorgradsprogram per finansieringskilde¹								
Egen ramme	112		337	200,9 %	439	30,3 %	518	18,0 %
Norges forskningsråd	102		385	277,5 %	475	23,4 %	536	12,8 %
Eksternfinansierte	1 038		608	-41,4 %	578	-4,9 %	754	30,4 %

1. Samtlige doktorgradsavtaler, høst 2005

Antall avlagte doktorgrader har økt med 14 % siden 2004. Gjennomsnittlig gjennomføringstid (netto) er 3,6 år for kandidater finansiert av NTNU og Forskningsrådet, mens tallet for kandidater med annen finansiering er ca 4,7 år. Antall registrerte studenter på doktorgradsprogrammer har økt med 21% i 2005 og er nå på 1808 studenter. NTNU hadde i 2005 196 tilsatte i postdoktorstillinger, mot 175 i 2004.

Kvalitetsreformen har krevd ekstra innsats i undervisningen. Det arbeides for å skape en bedre balanse mellom undervisning og forskning og en rekke tiltak er satt i gang i 2005 for å bedre rammebetingelsene for forskning og rekruttering av gode forskere. I 2005 ble 260 MNOK, dvs 60 % av NTNUs avsetning til strategiske tiltak og omstilling, øremerket forskning og forskerutdanning.

NTNU fikk i 2005 tilsagn om støtte til 15 nye prosjekter fra EUs rammeprogram. NTNU har derved totalt 46 prosjekter finansiert av EU.

1.3. Formidling

For tettere kontakt med samfunnet er det opprettet faste aktiviteter og fora som "Forskningstorget", "Lørdagsuniversitetet", "Byen, bygdene, kunnskapen" og kunnskapsparken "Faros". Spesielt innrettet på barn og unge gjennomføres tiltak som fagvalgsdager, skolebesøk og skolelaboratorium i realfag og teknologi. Vitenskapsmuseet har i tillegg til sine faste utstillinger, arrangert en rekke korttidsutstillinger, foredrag, demonstrasjoner og vandringer. Besøkstallene er

omtrent som året før. NTNU er også engasjert i Vitensenteret som i 2005 hadde ca 60 000 besøkende, hovedsakelig barn og unge.

Ansatte fra alle fakultet holder allmenn- og brukerrettede populærvitenskapelige foredrag. De deltar i dags- og fagpresse, radio og TV med sin kompetanse. NTNU-forskere har hatt flere innslag i bl.a. Schrødingers katt. NTNU omtales daglig i medier som aviser, fagpresse og organisasjonspublikasjoner og nettsteder. I 2005 ble institusjonen omtalt omtrent 6 300 ganger i over 200 organer og medier. Fire riksdekkende aviser har omtalt NTNU i 372 artikler. Egne publikasjoner som Gemini, Spor og Universitetsavisa bringer forskningsresultater og nyheter fra universitets virksomhet ut til allmennheten. Gledelig er også den store interessen for det nye nettstedet forskning.no, der NTNU er medeier og aktiv stoffleverandør.

1.4. Nyskaping

NTNU har vedtatt en egen strategi for nyskaping. NTNU Technology Transfer AS (TTO) er opprettet for å bringe NTNUs forskning raskere ut til samfunns- og næringsliv. Foruten 150 forretningsidéer, er det registrert 2 patenter og 5 nye foretak med utgangspunkt i NTNUs virksomhet i 2005.

For å stimulere nyskappingsarbeidet har NTNU opprettet utdanningstilbud innenfor nyskaping og entreprenørskap. Teknologistudenter kan velge et masterprogram – entreprenørskolen – som spesialisering i 4. og 5. årskurs. Målet er å skolere studentene som entreprenører og prosjektledere. Arbeidet gir resultater. NTNU-studenter har vunnet flere konkurranser og priser knyttet til nyskaping.

1.5. Organisasjon

Det ble i 2005 innført enhetlig ledelse ved NTNU. I forbindelse med dette har lederne på alle nivå deltatt i utviklingsprogram. Gjennom rekrutteringsprosess og tilsetting av rektorat og dekaner har NTNU langt klarere enn før markert roller og ansvar og kobling mellom styret og organisasjon. En av oppgavene som den nye ledelsen har prioritert, er strategisk arbeid for å komme frem til konkrete og forpliktende resultatmål og handlingsplaner, blant annet for å optimalisere virksomhetsstyringen.

NTNU har en økonomisk fordelingsmodell med en betydelig resultatkomponent. Modellen vil løpende bli tilpasset ønskede insentiver i takt med utviklingen i NTNUs strategi. Utenfor fordelingsmodellen setter NTNU av en større del av budsjettet til strategiske tiltak, både av faglig og organisatorisk karakter. I 2005 var summen nesten 415 MNOK, eller om lag 15 % av budsjetttramma.

Vi har klare indikasjoner på at NTNU er en foregangsinstitusjon i likestillingsarbeidet målt i både penger og tiltak. Tall for 2005 tyder på ei sakte, men likevel positiv utvikling i antall kvinner tilsatt i faste vitenskapelige stillinger. Det er blant annet gledelig at andelen kvinnelige førsteamanuenser har økt med 5,6 % fra 2004.

2. Resultater og gjennomføring av statsoppdraget

2.1. Utdanning

NTNUs utdanningsstrategi fram mot 2010 er gjennom Kvalitetsreformen supplert med strategiske vedtak. NTNUs utdanningsutvalg startet i 2004 prosessen og arbeidet med å utarbeide en ny utdanningsstrategi. Dette arbeidet pågår parallelt med, og sees i lys av resultater fra det øvrige strategiarbeidet ved NTNU – NTNU 2020. Dette arbeidet skal avsluttes høsten 2006.

Etter en periode hvor arbeidet med Kvalitetsreformen har vært konsentrert om å få de strukturelle sidene ved reformen på plass, har oppfølgingen av reformen i 2005 vært mer spisset mot videreutvikling og kvalitetsforbedring. I 2005 har NTNU utviklet og testet et web-basert kvalitetssikringssystem (KVASS). Systemet fokuserer på kvalitetssikring av alle forhold knyttet til undervisningsområdet og vil bli lansert og gjort tilgjengelig for bruk fra og med våren 2006. Videre ble det i 2005 fastsatt fakultetsvise retningslinjer for sensorordningen og arbeidet med å innføre individuelle utdanningsplaner for studentene er videreført og er nå i stor grad i systematisk bruk innenfor alle studier ved NTNU. Det er også i 2005 gjort en betydelig innsats med å etablere gode veilednings- og vurderingsformer. Mappeevalueringer brukes i stor utstrekning, og spesielt innenfor sivilingeniørutdanningen gjennomføres det midtsemesterprøver i mange emner. Tiltaket synes å fungere bra i forhold til formålet, men er svært ressurskrevende.

Ved sivilingeniørutdanningen har stor strykprosent i grunnkursene, spesielt i matematikk, vært et betydelig problem. Undervisnings- og veiledningsinnsatsen for disse kursene er styrket ved bl.a. frivillige fredags- og lørdagsverksteder, med meget godt oppmøte fra studentene. Dette har ført til en langt lavere strykprosent enn tidligere.

Et felles trekk innenfor mange av våre studieprogram er bruken av læringsassistenter som har fått en systematisk opplæring. Det gjør at vi kan følge opp den enkelte student langt bedre. Opplæringen skjer i regi av Program for lærerutdanning gjennom Seksjon for universitetspedagogikk. Seksjonen driver også de tre læringsarenaene "Eksamen og alternative vurderingsformer", "IKT og læring" og "Undervisningsformer". Disse stimulerer til bedre veilednings- og vurderingsformer ved NTNU. Arenaene har i 2005 gjennomført en rekke seminarer og kurs for universitetsansatte.

Ekspert i team (EiT) omfattet våren 2005 om lag 1250 masterstudenter fordelt på 50 landsbyer (klasser). Alle fakultet ved NTNU bidrar med landsbyer. Målsettingen med emnet er å bevisstgjøre studentene på hvilken kompetanse de selv har fått gjennom utdanningen, og hvordan de kan samhandle med andre på tvers av kompetanseområder for å realisere konkrete prosjekter innenfor nærings- og samfunnsliv. Stiftelsen Norsk institutt for studier av forskning og utdanning Senter for innovasjonsforskning, NIFU STEP, gjennomførte våren 2005 en evaluering av EiT.

NIFU STEP trekker frem at NTNU i sin strategiplan skal ha et særlig fokus på tverrfaglig undervisning og forskning. Med institusjonens faglige profil er en slik strategi naturlig, og NTNU har bedre forutsetninger enn noe annet norsk universitet til å fylle en slik rolle. De påpeker vider at tverrfaglighet i mange tilfeller er et

honnørord, men krevende å realisere. NIFU STEP oppsummerer med at EiT er et eksempel på en lovende konkretisering av NTNUs tverrfaglige strategi som fortjener ekstern oppmerksomhet og intern støtte. Samtidig peker de på momenter med behov for videre utvikling og styrking.

Til tross for at NTNU har satt i verk flere tiltak for å rekruttere søkere til realfagene har antall søknader blitt redusert i 2005 med hele 13 %. NTNU har som mål å bedre rekrutteringsgrunnlaget til utdanning innen realfag og teknologi og har satt av midler øremerket for å rekruttere søkere til disse fagene. Eksempler på tiltak gjennomført i 2005 er:

- Viderføring av prosjektene Teknolos og TIGRIS med flere aktiviteter rettet mot skolen for å motivere elever til å velge realfag og teknologi.
- Realfagsstudenter deltok som ressurspersoner på messer for utdanningssøkere.
- Flere tiltak under Forskningsdagene og under UKAs Åpen dag.
- Stor aktivitet i forbindelse med Fysikkens år (Fysikkløypa).
- Ansvar for å drifte og lede Abel-konkurransen for elever i videregående skole. Konkurransen fungerer også som arena for uttak til Olympiaden i matematikk.

NTNU har en rekke samarbeidsavtaler med andre institusjoner. Noen av disse er forholdsvis uformelle, mens andre er strengt formaliserte. Innenfor teknologi er det samarbeid med de fleste høgskolene som har ingeniørutdanning. Dette kan være både samarbeid om faglig utvikling og om PhD-utdanning. Innenfor helse/medisin er det samarbeid med flere lokale helseforetak knyttet til praksisplasser for medisinstudenter. Det er også samarbeid med de andre medisinske fakultetene vedrørende studentutveksling og tilleggskurs for utenlandsmedisinere. Vi har også samarbeid på masternivå i humaniora/samfunnsvitenskap og lærerutdanning med mange av høgskolene. Det er også samarbeid om EVU-utdanning med andre offentlige aktører på flere fag.

2.2. Forskning, utviklingsarbeid og formidling

Forskning

NTNUs forskningsaktivitet skal bidra til å flytte forskningsfronten og legge grunnlaget for undervisning, formidling og nyskaping. Kunst og kultur er også en del av vårt mandat.

Alle fakultetene har utarbeidet forskningsstrategier som utfyller NTNUs overordnede strategi fram mot 2010. I forbindelse med NTNUs utredning om eventuell samlokalisering og prosess for utvikling av strategi og virksomhetsstyring i hele organisasjonen, har man begynt å se frem mot 2020. Det er her en ambisjon å operasjonalisere NTNUs overordnede strategi i mer konkrete handlingsplaner.

NTNU har sitt faglige tyngdepunkt innen teknologi og naturvitenskap med et særlig nasjonalt ansvar for teknologisk grunnforskning og forskerutdanning. De tematiske satsingsområdene er ett strategisk svar på NTNUs mandat. I dag teller de 6 hovedsatsninger innefor følgende områder:

- Energi og petroleum – ressurser og miljø
- Informasjons- og kommunikasjonsteknologi
- Marin og maritim forskning
- Materialer
- Medisinsk teknologi
- Globalisering

Siden NTNUs tematiske satsinger ble etablert, har det vært en forutsetning at også fakultetene engasjerer seg i satsingene. Fakultetene som er vertsfakulteter har vært særlig aktive i forhold til å supplere med egne ressurser. Det arbeides for å få til en nasjonal satsing innen området Globalisering i samarbeid med Forskningsrådet. Samarbeid med næringslivet og opprettelse av en internasjonal tverrfaglig master i globalisering har også vært høyt prioritert i 2005.

I tilknytning til flere av de tematiske satsingsområdene er det identifisert flere områder der fagmiljøene har spesiell kompetanse. Dette gjelder innen Medisinsk teknologi og Energi og petroleum – ressurser og miljø. Her er det oppnevnt egne forskningsledere og strategiske utvalg for å initiere og koordinere den faglige aktiviteten. Også på instituttnivå finner man eksempler på slike tematiske satsinger.

Det er dessuten tatt en rekke initiativ sentralt og ved fakultetene for å bygge opp sterke fagmiljøer på områder der NTNU har særlige forutsetninger for å levere forskningsbasert kompetanse til norsk næringsliv, samfunn og helsevesen.

Eksempler på store satsinger og viktige tverrfaglige forskningsområder er:

- Nanoteknologi – NTNU Nanolab
- Gassteknisk senter
- Funksjonell genomforskning (FUGE Midt-Norge)
- Helseundersøkelse i Nord-Trøndelag (HUNT)
- Norsk senter for elektronisk pasientjournal (NSEP)
- Senter for fornybar energi (SFFE)
- Industriell økologi (IndEcol)
- NTNUs program for tverrfaglig forskning

Tre fagmiljø ved NTNU har fått status som Senter for fremragende forskning (SFF) av Norges forskningsråd (FORSKNINGSRÅDET). I 2005 sendte NTNU inn 18 søknader om nye Senter for fremragende forskning (SFF) og 8 søknader om Senter for fremragende innovasjon (SFI).

Forskning og utviklingsarbeid

NTNU har et nasjonalt nedslagsfelt og et bredt FoU-samarbeid med bedrifter, offentlige etater og kommuner, ikke minst gjennom studentenes masteroppgaver og doktorgradsavhandlinger.

For å bedre samarbeidet med de små- og mellomstore bedriftene i regionen, deltar NTNU i prosjektet Innovasjon Midt-Norge sammen med industrimiljøene i Leksvik, Verdal og Orkanger. Gjennom prosjektoppgaver og praksisplasser bidrar studentene til utviklingen av bedriftene samtidig som de får relevant erfaring. SIVA, Innovasjon Norge og høyskolene i Nord- og Sør-Trøndelag er også involvert i prosjektet.

Næringslivets idéfond for NTNU (1998-2005) har vært en suksess ifølge sluttevalueringen utført av SINTEF Teknologi og Samfunn. 16 bedrifter bidro med 54 mill kr. Midlene har finansiert 19 doktorgradskandidater. Idéfondet har vært en medspiller for NTNUs tematiske satsingsområder og har bl.a. bidratt til etableringen av Gassteknisk senter og Senter for elektronisk pasientjournal. Fondet har også bidratt til å utvikle et nytt studietilbud i helseinformatikk. I perioden har fondet satset spesielt på energi og miljø, olje- og gass. I fase II som startet i 2005, ønsker man å dreie noe av fokuset mot havbruk, mekanisk virksomhet og materialer. Finansieringen er lagt om til en årlig medlemsavgift for deltagende bedrifter. Det var 12 slike bedrifter i 2005, og disse var med å finansiere 8 nye idéutviklingsprosjekter i materialteknologi, olje- og gassutvinning og maritim virksomhet.

På regionalt nivå har Innovasjon Midt-Norge (ARENA prosjekt 2003-2006) gitt gode resultater. Målet er å øke konkurranseevnen ved å kople sammen kunnskapsmiljøer med industrimiljøene i Leksvik, Orkdal og Verdal. Prosjektet har vært involvert i utvikling av 36 forretningsideer, 7 nye bedrifter og utvikling av nye næringshager i Vanvikan og Orkanger. Prosjektlederen ved NTNU har bidratt til å redusere terskelen mellom industri og universitet, og samarbeider med TTO. Eksempelvis ble det i 2005 utviklet en prototyp for bølgekraft der en idé fra industrimiljøet ble foredlet i samarbeid med Senter for fornybar energi.

Formidling

Formidling, både forskningsrettet og allmennrettet, er integrert i strategier og planer på alle nivå ved NTNU.

Vitenskapelige publikasjoner ble innført som ny indikator for FoU-resultater i departementets inntektsfordelingsmodell i 2005. Innenfor teknologiske fag, men også innen andre fagområder, har man arbeidet for å få godkjent flere relevante publikasjoner og publiseringskanaler, slik at grunnlaget vil bli mer dekkende. Fakultetene er oppfordret til å prøve å få en jevnere balanse mellom publiseringskanaler og å dreie publiseringer i retning anerkjente kanaler.

Manglende indikatorer i inntektsfordelingsmodellen for kunstnerisk produksjon er en utfordring for NTNU, som trolig har en større andel slike fag enn de andre bredde-universitetene med fagmiljøer i arkitektur, kunst, musikk, teater og film.

NTNU har som mål at omfanget av publiseringer skal øke, og spesielt med vekt på vitenskapelige publiseringskanaler av særlig høy kvalitet, som samtidig gir uttelling økonomisk gjennom departementets modell.

Den allmennrettede formidlingsaktiviteten skal økes og synliggjøres. Foruten videreføring av tidligere tiltak er flere nye formidlingsaktiviteter gjennomført i 2005. Eksempler på nye aktiviteter i 2005 er:

- "Fysikkløypa" for 6. klassinger. Dette ble en suksess med besøk av over 1200 sjetteklassinger fra Trøndelag.
- "Researchers` Night" (under EU-initiativet) hvor det ble arrangert forelesninger og demonstrasjoner i Realfagbygget på kvelden (570 besøkende elever fra videregående skoler i Trondheimsområdet)
- Bidrag til 100-årsfeiringen med teknologiutstillingen TECHNE og stor deltagelse på Technoport-messen i Trondheim.

NTNU har det største universitetsmiljøet i Norge i estetiske fag. Dette gjenspeiler seg i flere titalls konserter, arkitektur- og kunstutstillinger regionalt, nasjonalt og til dels internasjonalt, med bidrag fra både studenter og lærere.

2.3. Institusjonens samfunnsrolle, randseineinstitusjoner og nyskaping

Institusjonens samfunnsrolle

NTNU har et omfattende samarbeid med samfunns-, kultur- og næringsliv. Studentene organiserer dessuten en rekke aktiviteter som bygger bro mellom universitet og samfunn.

NTNU har en egen strategi for etter- og videreutdanning der samarbeid med samfunn og næringsliv og sterkere markedsinnretning er en rød tråd. Markedssegmentet med behov for teknologisk kompetanse, vies særlig oppmerksomhet. NTNU har opprettet flere nye erfaringsbaserte mastergrader tilpasset yrkeslivet. Innslaget av fleksible tilbud med bruk av IKT er økende.

Nyskaping vektlegges i utdanningen, og antallet emner og programmer som omhandler dette har økt.

Randsoneinstitusjoner og nyskaping

NTNU har videreført og videreutviklet samarbeidet med randseineinstitusjoner i 2005.

SINTEF er en viktig strategisk samarbeidspart for NTNU. Foruten opprettelse av felles forskningssentre, har partene utviklet konseptet "Geminisenter" for "tvillingmiljøer" som vil bli "internasjonalt fremragende sammen". Toppledelsen i de to organisasjonene ser på de strategiske utfordringene gjennom faste felles styre- og ledermøter. Fagmiljøene samordner sine strategier og koordinerer søknader om større FoU-prosjekt og om midler til nyskaping og næringsutvikling. Samarbeidet bidrar også til å skaffe miljøene nødvendig infrastruktur. To nye Geminisentre ble etablert i 2005 og det totale antallet er nå 15.

Virksomheten i NTNU Technology Transfer AS (TTO) satser spesielt på teknologisk nyskaping og driver oppsøkende arbeid overfor NTNUs tematiske satsingsområder, da de har brede forskningsmiljøer, spisskompetanse og betydelig næringsrettet aktivitet. Åtte erfarne gründere og like mange praktikanter er engasjert i NTNUs TTO for å dyrke fram konkrete forretningsideer. Noen av praktikantene er allerede i ferd med å starte nye virksomheter. På de teknisk-naturvitenskapelige områdene er det sterkest kultur for nyskaping. I et bredere nyskapingperspektiv, er kulturnæringene en av de raskest voksende næringer nasjonalt og internasjonalt.

Innovasjonssenteret på Gløshaugen har siden starten i 2001 huset om lag 50 bedrifter. Flere bedrifter har vokst ut av senteret i 2005 slik som studentbedriften Adactus som ble kjøpt opp av grafikkselskapet Vizrt, eller Marine Cybernetics der professorene fikk Statoil Innovation som medeiere.

NTNUs fagmiljøer la ned betydelig innsats i 2005 for å etablere forpliktende nettverk med internasjonalt orienterte bedrifter og utvikle felles mål for næringsrettet forskning med sikte på å oppnå status som Senter for fremragende innovasjon (SFI). NTNU er

vertsinstusjon for 6 av søknadene til Forskningsrådet og er partner i svært mange av de totalt 58 søknadene.

Studentene tilrettelegger for kontakt mellom studenter og arbeidsliv gjennom jobbutveksling, bedriftspresentasjoner og næringslivsdager. De stimulerer til nyskaping gjennom studentforeningen Start NTNU og deltagelse i nyskappingskonkurransen Venture Cup.

Målt i antall er studentene universitetets største kompetanseressurs. I Shell Technology Enterprise Programme (STEP) samarbeidet NTNU i 2005 med Nordmøre næringsråd og NHO Oslo for å skaffe prosjektoppgaver til studentene. Det var 800 søkere til 79 prosjekter. For å imøtekomme studentenes interesse og samtidig utvikle et lavterskel tilbud til SMBer, har NTNU, HiST og HiNT utviklet en felles Idéportal. Spesielt har det vært arbeidet med å etablere regionale næringslivsnettverk i Trøndelag, Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane.

2.4. Internasjonalisering

NTNU har som overordnet mål for sin internasjonale virksomhet å utvikle nettverk og menneskelige relasjoner på tvers av landegrenser for å sikre kvalitet og øke den globale innsikten og forståelsen. Økt forskningssamarbeid, student- og forskermobilitet er hovedmålet og samarbeidsavtaler med utenlandske institusjoner er et hovedinstrument for dette.

Mobiliteten blant forskere er redusert med ca 20 % i forhold til 2004. Det er også en svak nedgang med hensyn til hvor mange studenter som reiser ut av landet. Antallet utenlandsstudenter som har tatt deler av sitt studium gjennom kvoteprogrammer (mer enn 3 måneder) ved NTNU har økt med 22 %. Det er først og fremst Socrates/ERASMUS som har økt. NTNU har i 2005 inngått 231 nye eller fornyete avtaler under Socrates og 23 nye samarbeidsavtaler med universiteter i utlandet. For å bli mer attraktive for utenlandske studenter tilbyr i dag alle fakultet engelskspråklige masterprogram. Det totale antall engelskspråklige programmer er i dag 23

NTNU har et levende og rikt studentmiljø med stort internasjonalt engasjement. Omfanget av internasjonale miljøer er stort ved NTNU. Organisasjoner som IAESTE og BEST, som driver arbeids og studietutveksling, er flaggbærere for internasjonale studentrelasjoner ved universitetet. Studentfestivalen ISFiT med sine drøyt 400 gjester fra over 100 land er en stor begivenhet som eksponerer NTNU og Trondheim som internasjonal studentby både innenfor og utenfor Norges grenser.

NTNU har et godt utbygd nettverk av internasjonale kontakter og lange samarbeidstradisjoner med institusjoner og forskere både i I- og U-land. Det er også et utstrakt internasjonalt samarbeid med næringsliv og industri. I tråd med kvalitetsreformen har NTNU etablert flere formelle utvekslingsavtaler med utenlandske institusjoner. Det gir alle studenter som ønsker det, et tilbud om utenlandsopphold som del av sitt NTNU studium.

NTNU prioriterer å delta aktivt i EUs rammeprogrammer for forskning og utformingen av Det europeiske forskningsområdet. I 2005 fikk 15 nye prosjekter med deltagelse fra NTNU tilsagn om midler. Sammen med de 31 prosjektene fra 2003 og 2004, deltar NTNU nå i 46 prosjekter. Totalt budsjett for disse prosjektene er ca. 1 500 mill. kr, hvorav vel 100 mill. kr tilfaller aktivitet ved NTNU

Universitetet arbeider sammen med blant annet SINTEF, norsk industri og utenlandske sentrale universiteter i å posisjonere våre prioriterte fagmiljø for EUs 7. rammeprogram.

2.5. Eksternfinansiert virksomhet

Den eksternfinansierte virksomheten ved NTNU drives dels i egen regi og dels gjennom et organisert samarbeid med randsonestitusjoner som f.eks SINTEF og St. Olavs hospital. NTNU har en rekke avtaler om forskningsfinansiering og forskningssamarbeid med bedrifter og offentlige etater. Tabellen nedenfor viser utviklingen i inntektene fra den eksternfinansierte virksomheten de siste 4 årene:

Inntekter fra eksternfinansiert virksomhet fordelt på finansieringskilde

	2002		2003		2004		2005	
	Mill. kr.	Mill. kr.	Endr. i %	Mill. kr.	Endr. i %	Mill. kr.	Endr. i %	
Statlige etater	95	99	4 %	99	0 %	147	48 %	
Kommune og Fylkeskommune	7	9	29 %	40	344 %	8	-80 %	
Næringsliv/Private	115	162	41 %	164	1 %	151	-8 %	
Randsone	5	10	100 %	12	20 %	33	175 %	
Organisasjoner/fond/legater	10	8	-20 %	13	63 %	17	31 %	
EU-programmer	32	38	19 %	22	-42 %	28	27 %	
Andre	27	26	-4 %	33	27 %	34	3 %	
	291	352	21 %	383	9 %	418	9 %	

De samlede inntekter er noe høyere enn i 2004 (9%). Av omsetningen på 418 mill. utgjør oppdragsprosjekter ca. 15 %, mens resterende gjelder bidragsprosjekter. Oppdragsprosjektene har i 2005 gitt et overskudd på ca. 2,5 mill, som er en økning fra 2004 på ca. 0,2 mill.

De store bevegelsene innenfor statlige stater og kommune/fylkeskommune må sees i sammenheng og representerer netto en mindre økning. Nedgangen innenfor næringsliv/private har sammenheng med at aktiviteten på Utgravingsprosjektet er kraftig redusert i 2005.

3. Helse, Miljø og Sikkerhet

Intern rapportering om helse, miljø og sikkerhet viser økende aktivitet og fokus på HMS. Grunnleggende HMS-aktivitet gjennomføres i form av HMS-runder, medarbeiderundersøkelser og medarbeidersamtaler. Det er størst oppmerksomhet på ergonomi, fysisk arbeidsmiljø, inneklima og psykososiale problemstillinger. Risikovurdering gjennomføres, både systematisk, i forbindelse med oppstart av ny aktivitet og som oppfølging av uønskede hendelser. NTNU gjennomfører målrettede helseundersøkelser for ansatte som arbeider i miljøer hvor de eksponeres for helsefarlige forhold, jf. arbeidsmiljølovens bestemmelser. Det har gjennom hele 2005 vært en stor aktivitet for å ivareta HMS i forbindelse med NTNUs deltakelse i utbyggingen av Universitetssykehuset i Trondheim. Enheter med utvidet risiko har igangsatt tiltak for studenter. Det er gjennomført opplæring i HMS for studenttillitsvalgte i samarbeid med studentenes egne organer. Av spesielle HMS-utfordringer nevnes at ledere har ulik oppmerksomhet på HMS. I tillegg har NTNU spesielle utfordringer mht. sikkerhet på laboratorier og verksteder og inneklima/ventilasjon knyttet til NTNUs eldre bygningsmasse.

Læringsmiljøutvalget (LMU) etablerte i 2005 en arbeidsgruppe som behandler byggesaker fra Arbeidsmiljøutvalget. LMU har fulgt opp kartleggingen av inneklima og samarbeider med Teknisk Avdeling om en handlingsplan for å forbedre dette. LMU har gitt høringsuttalelse i viktige strategiske saker for NTNU.

Skader, ulykker og yrkessykdom

Antall meldinger om skader og ulykker for 2005 er 46 (2004: 43, 2003: 75, 2002: 63). Årsak til hendelsene var mangler ved tekniske forhold, manglende, eller ikke fulgte, rutiner, eller andre årsaker (i hovedsak mindre skader uten fravær). Det var totalt 8 fraværsskader som til sammen utgjør 93 fraværsk dager. I seks av hendelsene var det involvert studenter. NTNU har ikke meldt yrkessykdommer til Direktoratet for arbeidstilsynet siste år.

Sykefravær

Avtale om Inkluderende arbeidsliv (IA) ble inngått våren 2003. NTNU har valgt å fokusere på sykefraværet. NTNUs hovedmål er å øke nærværet til alle ansatte ved NTNU. Utviklingen av sykefraværet er tilfredsstillende. I forhold til 2003 er legemeldt sykefravær redusert fra 4,1% til 3,3% per tredje kvartal i 2005. Det er igangsatt målrettede tiltak i de miljøer der sykefraværet er høyere enn gjennomsnittlig for NTNU.

Ytre miljø

NTNU har et bevisst forhold til det ytre miljø, og det er etablert rutiner for kildesortering og håndtering av spesialavfall. Institusjonen er ikke kjent med vesentlige forhold som negativt påvirker det ytre miljø.

NTNUs styre vedtok i februar 2005 å innføre Miljøledelse ved NTNU. Innføringen ble organisert som et prosjekt. NTNU jobber med å utvikle system- og miljøprestasjonsparametre slik at NTNU kan måle faktisk forbedring. Miljøledelse er et nytt begrep for ledere, ansatte og studenter i NTNU. En stor utfordring for NTNU som organisasjon er å få synliggjort at en nå tar miljøet på alvor. Det er i NTNUs budsjett for 2006 lagt inn ressurser til en del felles tiltak som både skal profilere miljøsaken og som har ønsket miljøeffekt.

4. Strategiske planer og utfordringer

Selv om situasjonen jevnt over vurderes som positiv, står NTNU likevel overfor betydelige utfordringer i kommende budsjettperiode når en skal nå målet om å bli fremragende internasjonalt. Generelt er økt nasjonal og internasjonal konkurranse om ansatte, studenter og forskningsmidler den største utfordringen. Nedenfor følger en oppsummering av de viktigste utfordringer innenfor de ulike hovedområdene:

4.1. Forskning og utdanning

Balanse mellom forskning og undervisning: Kvalitetsreformen har ført til at oppmerksomhet og ressurser i stor grad er rettet inn på utdanning og undervisning, og til at forskningen er blitt skadelidende. NTNU vil bruke sine strategiske midler for å gi forskningen bedre vilkår.

Stimulere tverrfaglighet: NTNU skal være et foregangsuniversitet når det gjelder samspill og samarbeid på tvers av disiplinene. For å nå målet vil NTNU øremerke 1/3 av rekrutteringsstillingene som fordeles sentralt til store tverrfaglige satsinger, samt å identifisere hvilke organisatoriske og strukturelle grep som bør gjøres for å legge forholdene til bedre til rette for tverrfaglig forskning.

Oppbygging av spissmiljøer: NTNU vil prioritere oppbygging av flere spissmiljøer på områder hvor NTNU har spesielle forutsetninger til å bli internasjonalt fremragende.

Vitenskapelig publisering: NTNU har som mål å øke antall vitenskapelige publiseringer, spesielt med vekt på vitenskapelige publiseringskanaler av særlig høy kvalitet, og som samtidig gir uttelling økonomisk gjennom departementets modell. I tillegg vil NTNU arbeide for å få godkjent flere kanaler som gir uttelling i departementets modell som i større grad tar hensyn til det teknologiske fagområdet.

Tilgang på vitenskapelig utstyr: Med sin hovedprofil er NTNU avhengig av tungt og avansert vitenskapelig utstyr som krever betydelige ressurser til drift, vedlikehold og investering. Den vanskelige situasjonen er forsterket ved at Forskningsrådets bevilgninger til slikt utstyr er sterkt redusert. Løsningen er direkte bevilgninger til institusjonen i kombinasjon med støtte fra Forskningsrådet.

Internasjonalisering: En viktig indikator på at man er internasjonalt fremragende er hvor attraktiv institusjonen er for utenlandske studenter og forskere. Enkelte fagmiljø har god tilstrømning av utenlandske studenter. Tilstrømningen av utenlandske forskere er imidlertid fortsatt for lav, og det er stort potensial for å øke antall studenter til Norge. Gjennom ytterligere styrking av gjesteforskerprogram og forbedret markedsføring av de internasjonale masterprogram skal dette potensialet utnyttes.

Oppfølging av Kvalitetsreformen: Det er behov for å utvikle flere mer strukturerte program innenfor allmennfagene og finne fram til løsninger som gjør at utdanningsplaner også på disse fagområdene blir et velegnet verktøy for læring og gjennomføring. Det er nå på plass et kvalitetssikringssystem for utdanning. I 2006 vil det bli lagt mye arbeid i å implementere systemet i både de faglige og administrative prosessene.

Gjennomstrømning av studenter og doktorander: NTNU skal tilby utdanning med høy internasjonal kvalitet og nye lærings- og vurderingsformer som legger til rette for at

studentene gjennomfører studiene til normert tid. Dette gjelder både studentene og doktorgradsstudentene. En av hovedutfordringene er å redusere frafall tidlig i studiet. Eksempler på tiltak er for å nå målet er tettere oppfølging av studenter og doktorgradsstudenter, bedre kvalitet i veiledningen, kvalitetssikring av undervisningen og innføring av utdanningsplaner for alle studenter.

Rekruttering til teknologi og naturvitenskap: Til tross for målrettet innsats er fortsatt rekrutteringsgrunnlaget til teknologi og naturvitenskap jevnt over for begrenset. Dette er et sammensatt problem som krever samarbeid mellom departement, skoleverk, universitet og næringsliv. NTNU vil også i 2006 satse særlig på disse studiene i rekrutteringskampanjen.

4.2. Organisasjon og styring

Innføring av enhetlig ledelse: NTNU har innført enhetlig ledelse. Det tar likevel tid å finne strukturer, arbeidsformer, prosesser og fora som gjør at fordelene som ligger i denne ledelsesstrukturen nyttes fullt ut i alle ledd i organisasjonen.

Rekruttering og likestilling: NTNU har siste året brukt betydelige ressurser på å rekruttere og legge forholdene til rette for kvinnelige forskere. Institusjonen har også oppnådd positive, om enn små resultat. Handlingsplanen for likestilling innebærer en offensiv satsing med varierte virkemidler for at kvinner skal oppleve universitetet som en attraktiv arbeidsplass.

Samspill mellom NTNU og omverdenen: Det arbeides med å finne fram til egnede samspillsmønstre og fora med randsoneinstitusjoner, næringsliv og samfunn. Det strategiske samarbeidet med Sintef må utdypes til gjensidig nytte. Det er viktig å finne fram til avtale- og organisasjonsformer med omverdenen der NTNUs allmenne samfunnsrolle er tydelig.

Videreutvikling av fordelingsmodellen: Den interne fordelingsmodellen vil bli tilpasset ønskende insentiver løpende og i takt med utviklingen i NTNUs strategi.

Bedre virksomhetsstyring: NTNU har satt i gang et stort strategiarbeid for å komme frem til mer presise resultatmål og bedre sammenheng mellom strategi og tiltak i hele organisasjonen. I Kjølevannet av dette arbeides det med å finne gode indikatorer for målstyring.

Tilpassede og tilstrekkelige areal: NTNU har økt sin aktivitet innenfor forskning og undervisning. Samtidig forutsetter Kvalitetsreformen mer varierte undervisningsformer. Dette har skapt et underskudd på velegnede og tilstrekkelige arealer. NTNU er derfor svært opptatt av hvor og hvordan arealbehovet skal dekkes i fremtiden. Utredningsarbeidet som er satt i gang for å avklare hvor NTNUs framtidige utbygging skal skje, vil bli ferdigstilt i 2006.

5. Resultatdisponeringer

Regnskapet skal gi et uttrykk for hvordan NTNU har forvaltet sine inntekter i forhold til de mål, forventninger og rammer som gjelder for institusjonen.

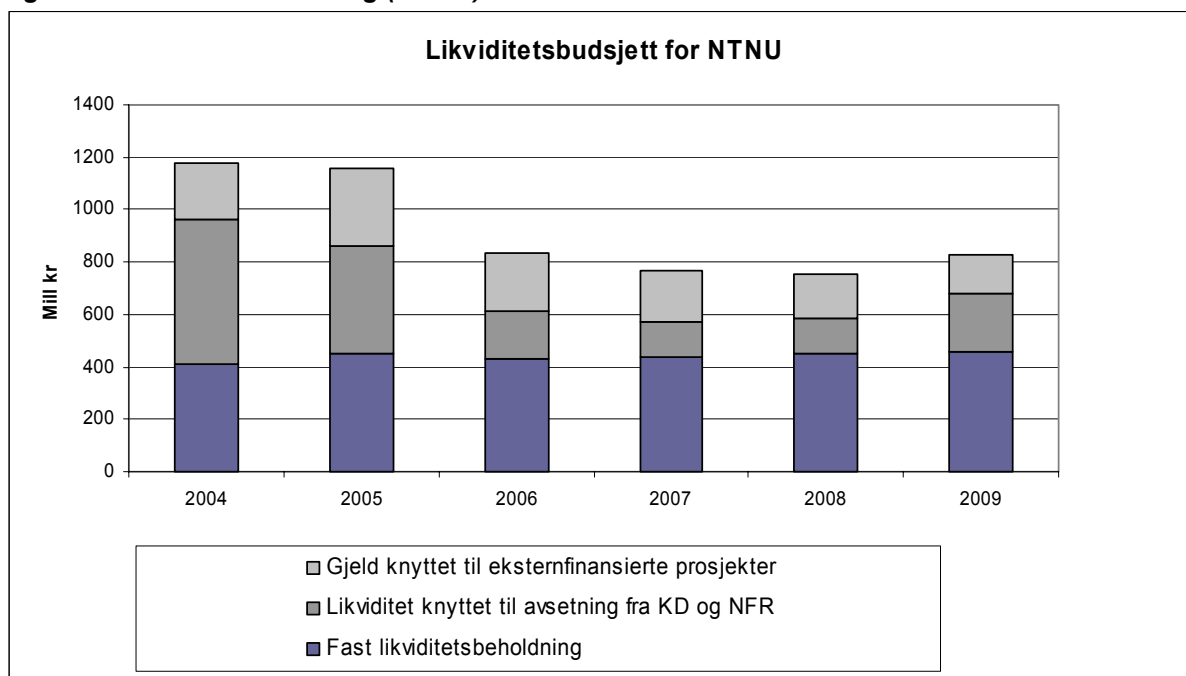
Årets regnskap viser en omsetning på NOK 3 613 mill. I henhold til retningslinjene skal ubrukte midler i den bevilgningsfinansierte del av virksomheten ikke inntektsføres, men avsettes i regnskapet. I 2005 har NTNU redusert sine ubrukte midler med 137 mill. slik at samlet avsetning er 412 mill. ved utgangen av året.

Et overskudd på NOK 2,5 mill. er generert fra den eksternfinansierte virksomheten, og gir etter styrets mening et riktig uttrykk for virksomhetens aktivitet. Egenkapitalen utgjør ved årets utgang NOK 138,2 mill, hvorav NOK 51,6 mill. er investert i aksjer og selskapsandeler.

Departementet har i styringsdialog hatt fokus på NTNUs likviditetsbeholdning. Bakgrunn for fokus på likviditetsbeholdningen har i realiteten vært at NTNU har hatt avsetninger som var vesentlig større enn hos andre universiteter. Disse avsetningene representerer i all hovedsak vedtatte prosjekter som ikke er fullført, men hvor midler /finansiering er mottatt på forskudd.

I 2005 har det derfor vært viktig for NTNU å bygge ned avsetningen, samt sikre kontrollen med hvordan nivået skal utvikle seg i den kommende 4 års-perioden. Tabellen nedenfor viser de ulike elementene i likviditetsbeholdningen, samt plan for utvikling av posten i perioden 2006-2009:

Figur 1. Likviditetsbeholdning (mill kr)

Uansett om NTNU har avsetninger eller ikke vil ulike eiendels- og gjeldsposter som skyldig lønn, offentlig gjeld, leverandørgjeld, kortsiktige fordringer og egenkapital føre til at likviditeten må være i overkant av 400 mill kr (i tabellen benevnt som "fast

likviditetsbeholdning"). I tillegg til dette kommer avsetninger fra bevilgningsfinansiert og eksternfinansiert virksomhet.

Det er etablert planer for ytterligere å redusere avsetningen knyttet til den bevilgningsfinansierte virksomheten, og målet er at denne ikke skal være større enn 10% av samlede inntekter fra departementet og NFR (ca. 300 mill). Eventuell avsetning skal benyttes planmessig for å kunne ha frihet til å gjøre spesielle satsninger og tiltak.

Avsetninger som knytter seg til den eksternfinansierte virksomheten skal ikke være større enn det som er naturlig ut fra prosjektenes behov og givers rutiner. Det skal være fokus på framdrift i prosjektene, og avsetningen skal følges opp løpende. Utover dette foreslås det ikke noe tak for denne balanseposten.

6. Styret, faglig og administrativ ledelse

6.1. Styret ved NTNU består av:

- Styrets leder Marit Arnstad (ekstern representant)
- Medlem Morten Loktu (ekstern representant)
- Medlem Christian Thommessen (ekstern representant)
- Medlem Siri Beate Hatlen (ekstern representant)
- Medlem Svein Lorenzten (vitenskapelig representant)
- Medlem An-Magritt Jensen (vitenskapelig representant)
- Medlem Rigmor Austgulen (vitenskapelig representant)
- Medlem Terje Wahl (midlertidig vitenskapelig representant)
- Medlem Kristin Dæhli (teknisk- administrativ representant)
- Medlem Jasmin Jahre (studentrepresentant)
- Medlem Jens Maseng (studentrepresentant)

Varamedlemmer

- Varamedlem Kari Hag (vitenskapelig representant)
- Varamedlem Håkon With Andersen (vitenskapelig representant)
- Varamedlem Svein kristiansen (vitenskapelig representant)
- Varamedlem Geir Lunde (teknisk- administrativ representant)
- Varamedlem Kjersti Marie Stensrud (studentrepresentant)
- Varamedlem Kristin Herder Kaggerud (studentrepresentant)
- Varamedlem Gard E. Jørgensen (studentrepresentant)
- Varamedlem Jon Øyvind Eriksen (ekstern representant)
- Varamedlem Anne Kathrine Slungård (ekstern representant)
- Varamedlem Erik Rudeng (ekstern representant)

6.2. Faglig og administrativ ledelse

Rektor: Professor Torbjørn Digernes

Prorektor for utdanning og læringskvalitet: Førsteamanuensis Julie Feilberg

Prorektor for forskning og nyskaping: Professor Astrid Lægneid

Universitetsdirektør

Per Ivar Maudal

Ass. universitetsdirektør

Peter Sollied Lykke

Fakultet for arkitektur og billedkunst

Dekanus: Professor Tore I. Haugen

Fakultetsdirektør: Gunnar Parelius

Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi

Dekanus: Professor Ingvald Strømmen
Fakultetsdirektør: Erik Lund

Det historisk-filosofiske fakultet

Dekanus: Professor Kathrine Skretting
Fakultetsdirektør: Ivar Østerlie

Fakultet for naturvitenskap og teknologi

Dekanus: Professor Bjørn Hafskjold
Fakultetsdirektør: Geir Walsø

Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektroteknikk

Dekanus: Professor Arne Sølvsberg
Fakultetsdirektør: Anne-Ma Hogstad

Det medisinske fakultet

Dekanus: Professor Stig Slørdahl
Fakultetsdirektør: Anne Katarina Cartfjord

Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse

Dekanus: Førsteamanuensis Jan Morten Dyrstad

Øvrige enheter:

Vitenskapsmuseet

Museumsdirektør: Professor Axel Christophersen

Universitetsbiblioteket

Biblioteksdirektør Ingar Lomheim

Stabsdirektører:

Organisasjonsdirektør	Trond Singaas
Økonomidirektør	Frank Arntsen
Teknisk direktør	Kjell Næsje
Informasjonsdirektør	Anne Katharine Dahl
Studiedirektør	Hilde Skeie

Trondheim, 15. mars 2006

Styrets leder Marit Arnstad

Medlem Morten Loktu

Medlem An-Magritt Jensen

Medlem Svein Lorentzen

Medlem Terje Wahl

Medlem Siri Beate Hatlen

Medlem Rigmor Austgulen

Medlem Kristin Dæhli

Medlem Jasmin Jahre

Medlem Christian Thommessen

Medlem Jens Maseng

7. Resultatregnskap og Balanse

RESULTAT

(Beløp i NOK 1000)

	Note	2005	2004
Tilskudd fra UFD, andre departement og statlig etater	1	2 614 414	2 506 661
Tilskudd fra NFR	1	446 609	508 995
Inntekt fra ekstern finansiert virksomhet	1	418 229	383 041
Salg av eiendom, utstyr og lignende	1	19 602	0
Andre inntekter	1	114 251	103 954
Sum driftsinntekter		<u>3 613 105</u>	<u>3 502 651</u>
Lønnskostnader	2	(2 176 937)	(1 995 185)
Investeringer og påkostninger	3	(370 676)	(188 759)
Andre driftskostnader	4, 9	<u>(1 199 232)</u>	<u>(1 167 897)</u>
Sum driftskostnad		<u>(3 746 845)</u>	<u>(3 351 841)</u>
Driftsresultat		<u>(133 740)</u>	<u>150 810</u>
Netto avregning bevilgningsfinansiert virksomhet	15	136 597	(149 033)
Resultat etter avregning bevilgningsfinansiert virksomhet		<u>2 857</u>	<u>1 777</u>
Netto finansinntekt/(-kostnad)	5, 12	(335)	(465)
Ordinært resultat		<u>2 522</u>	<u>1 312</u>
Ekstraordinær inntekt	6		1 000
Ekstraordinær kostnad			
Sum ekstraordinære poster		<u>0</u>	<u>1 000</u>
Resultat fra årets virksomhet		<u>2 522</u>	<u>2 312</u>
Resultat bevilgningsfinansiert virksomhet belastet egenkapital:			
Egenkapital ved enhetene			
Annen egenkapital			
Resultat fra ekstern finansiert virksomhet		<u>2 522</u>	<u>2 312</u>
Disponering av resultat fra ekstern finansiert virksomhet			
Til egenkapital ved enhetene	16	(4 041)	(8 421)
Til annen egenkapital	17	<u>6 563</u>	<u>10 733</u>
Sum fordelt		<u>2 522</u>	<u>2 312</u>

BALANSE

(Beløp i NOK 1000)

	Note	2005	2004
EIENDELER			
Aksjer	7	51 888	2 837
Beholdninger	8	719	923
Kundefordringer	9	113 107	65 229
Prosjektfordringer	10	96 973	117 240
Andre fordringer	11	20 929	144 478
Bankinnskudd, kontanter og lignende	12	<u>1 160 747</u>	<u>1 179 672</u>
SUM EIENDELER		<u>1 444 363</u>	<u>1 510 379</u>
 EGENKAPITAL OG GJELD			
INNSKUTT EGENKAPITAL			
Aksjer i gruppe 1	7	<u>311</u>	<u>327</u>
Sum innskutt egenkapital		<u>311</u>	<u>327</u>
 OPPTJENT EGENKAPITAL (fra eksternt finansiert virksomhet)			
Bunden egenkapital	18	51 577	2 510
Egenkapital ved enhetene	16	74 738	78 779
Annen egenkapital	17	<u>11 909</u>	<u>54 413</u>
Sum opptjent egenkapital		<u>138 224</u>	<u>135 702</u>
 AVSETNINGER FOR FORPLIKTELSER			
Avsatt andel midler bevilgningsfinansiert virksomhet	15	<u>412 139</u>	<u>548 736</u>
Sum avsetninger for forpliktelser		<u>412 139</u>	<u>548 736</u>
 GJELD			
Leverandørgjeld		104 139	74 957
Skyldige skattetrekk		82 360	80 680
Andre skyldige offentlige trekk		8 179	1 906
Skyldige offentlige avgifter	13	78 397	73 285
Avsatte feriepenger		177 932	169 324
Prosjektgjeld	10	298 663	244 277
Annen kortsiktig gjeld	14	<u>144 019</u>	<u>181 185</u>
Sum gjeld		<u>893 689</u>	<u>825 614</u>
 SUM EGENKAPITAL OG GJELD		<u>1 444 363</u>	<u>1 510 379</u>

8. Noter

Note 0: Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp etter mal fra regnskapsloven og god regnskapsskikk, tilpasset universitet- og høyskolesektoren.

Anvendt regnskapsprinsipp

Inntekter

Tilskudd fra UFD, andre departement, statlige etater og NFR inntektsføres i den perioden tilskuddet mottas.

Øvrige inntekter er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent.

Det statlige bevilgningsreglementet tilsier at den andel av det statlige tilskuddet som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen er å anse som en forpliktelse. Ved årsavslutning gjennomføres avregning av mottatte midler mot faktisk forbrukte midler, ubrukte midler føres som forpliktelse i balansen.

Kostnader

Kostnader er resultatført i den perioden den er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Prosjekter

Inntekten knyttet til prosjekter innenfor ekstern finansiert virksomhet (EFV) inntektsføres gjennom saldering av aktive prosjekter. Denne metoden tilsier at påløpte kostnader tilsvarer fremdriften i prosjektet. Dette gir en periodisering som tilsvarer løpende avregning uten fortjeneste.

Det foretas ikke en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive prosjekter, eventuelle tap kostnadsføres som hovedregel ved endelig konstatering av eventuell underdekning i prosjektet. Tap er først kjent ved avslutning av prosjektet.

For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Investeringer og påkostninger

Investeringer og påkostninger i eiendom, bygg og utstyr balanseføres ikke i regnskapet, slike anskaffelser kostnadsføres fortløpende. Balanse- og resultatregnskapet inkluderer derfor henholdsvis ikke driftsmidler eller avskrivninger. Investeringer defineres som anskaffelser større enn kr. 30.000/50.000 enkeltvis og med en levetid utover tre år.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Eiendeler som er tilknyttet varekretsløpet er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet. For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler balanseføres i utgangspunktet til anskaffelseskost.

Investeringer i aksjer foretatt før 01.01.2003, hvor investeringer fremgår av Statens kapitalregnskap, skal presenteres med regnskapsmessig netto verdi tilsvarende kr. 0. I regnskapet fremkommer dette gjennom balanseføring av en gjeld tilsvarende investeringens bokført verdi.

Aksjer anskaffet etter 01.01.2003, som ikke inngår i Statens kapitalregnskap og er finansiert ved opptjent egenkapital fra den ekstern finansierte virksomheten, balanseføres til kostpris.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost etter FIFO- prinsippet og virkelig verdi. Det foretas nedskrivning for påregnelig ukurans.

Note 0: Regnskapsprinsipper

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for tap. Det er gjort fradrag for tap i samsvar med reglene i Statens økonomireglement. I tillegg er det foretatt uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender er eliminert i finansregnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over-/underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Ekstraordinære poster

Transaksjoner som anses som uvanlige, uregelmessige og vesentlige klassifiseres som ekstraordinære.

Egenkapital

Universitet og høyskoler kan kun opptjene egenkapital innenfor den ekstern finansierte virksomheten (EFV). Ubenyttede midler innenfor den bevilningsfinanserte virksomheten anses som en forpliktelse, med henvisning til gjennomføring av statsoppdraget.

Deler av de midlene som opptjenes innenfor EFV føres tilbake til organisasjonen og inngår i deres tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som egenkapital ved enhetene.

Kontantstrøm

Kontantstrømsoppstillingen følger den direkte metode. Oppstillingen er dog vesentlig tilpasset universitet- og høyskolesektoren. Tilpasningen er i første rekke knyttet til prinsippet om kostnadsføring av investeringer og at sektoren ikke har noen form for finansiering gjennom lån.

Kontoplan

Samtlige universiteter benytter NS 4102 som utgangspunkt for sin interne kontoplan. Det er gjort tilpasninger innenfor kontogruppe 4, som følge av at investeringer kostnadsføres fortløpende. Anskaffelser som etter regnskapsloven ville blitt balanseført kostnadsføres i kontogruppe 4.

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

	2005	2004
Årets tilskudd fra UFD	2 587 557	2 479 237
Årets tilskudd fra andre departement og statlige etater	26 857	27 424
Årets tilskudd fra UFD, andre departement og statlig etater	2 614 414	2 506 661
Årets tilskudd fra NFR	446 609	508 995
<i>Inntekt fra eksternt finansiert virksomhet (EFV):</i>		
Statlige etater	147 033	99 119
Kommunale og fylkeskommunale etater	8 118	39 920
Organisasjoner	17 202	13 597
Næringsliv/privat	150 889	163 897
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	17 573	15 957
EU tilskudd/tildelinger til undervisning og annet	10 511	5 753
Stiftelser	32 779	11 805
Andre	34 124	32 993
Sum inntekt fra eksternt finansiert virksomhet (EFV)	418 229	383 041
<i>Salg av eiendom, utstyr og lignende*</i>		
Salg av eiendom	19 602	
Salg av utstyr		
Salg av andre driftsmidler		
Sum salg av eiendom, utstyr og lignende	19 602	0
<i>Andre inntekter:</i>		
Refusjon/inntekter fra bygningsdrift	34 180	33 535
Leieinntekter lokaler	10 748	7 500
Salg av teletjenester fra Telesentralen	5 148	6 527
Øvrige andre inntekter	64 175	56 392
Øvrige andre inntekter		
Sum andre inntekter	114 251	103 954
Sum driftsinntekt	3 613 105	3 502 651

Inntekt fra Kunnskapsdepartementet (KD) er avstemt mot utbetalinger. Avvik skyldes BIBSYS på 3 millioner som er ført under eksterne inntekter. Resten av avviket er inntektsført i regnskapet for 2006.

Økningen i årets tilskudd fra KD knytter seg i hovedsak til økt utstyrsbevilgning til den nye universitetsklinikken.

Reduksjonen i tilskuddet fra NFR har mye sammenheng med de forbedrede rapporterings- og utbetalingsrutiner som har medført en bedre sammenstilling av inntekter og kostnader.

Inntektene fra den eksterntfinansierte virksomheten økte i 2005 med like mye som i 2004 (9%). Det Medisinske fakultet (DMF) og fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi (IVT) står for de største økningene med hhv. 37% og 57%, mens øvrige enheter har mindre økninger eller nedganger. Vitenskapsmuseet har redusert inntektene med ca. 20 mill. i 2005 som følge av at hovedaktiviteten på utgravingsprosjektet "Ormen Lange" (næringsliv/privat) er avsluttet. Prosjekter som ble videreført fra SINTEF-B har tilsammen hatt en omsetning på 14 mill. i 2005 (jfr. note 19).

Den store økningen innenfor prosjekter fra statlige etater må sees i sammenheng med nedgangen innenfor kommunale og fylkeskommunale etater. Årsaken ligger i at Det Medisinske fakultet (DMF) nå mottar store deler av sine eksterntfinansierte inntekt fra samarbeidsorganet mellom Helse Midt-Norge og NTNU (statlig), mens dette tidligere ble fordelt via Sør-Trøndelag Fylkeskommune.

Det er i 2005 inntektsført 19,6 mill. knyttet til salg av eiendommer. Det er gjennom året ikke foretatt noen fysiske salg av NTNUs eiendommer, men det er kostnadsført 19,6 mill. knyttet til oppføring av nybygget "Bygg 6" på Dragvoll. Inntektsføring skjer dermed i takt med at rettigheten til inntekten opptjenes, jfr prinsippnote om inntekter. Gjenstående saldo fra tidligere års salg av eiendom fremkommer av note 14 og viser potensialet for framtidig ny byggevirsomhet.

Note 2 Lønnskostnader, antall ansatte mm.

Lønnskostnader	2005	2004
Lønninger	(1 567 811)	(1 435 709)
Feriepenger	(190 999)	(176 589)
Arbeidsgiveravgift	(268 917)	(247 852)
Pensjonskostnader	(186 154)	(170 176)
Sykepenger og andre refusjoner	58 776	57 237
Andre ytelser	(21 832)	(22 096)
Sum lønnskostnader	(2 176 937)	(1 995 185)

Gjennomsnittlig antall årsverk i løpet av regnskapsåret 4 321 4 154

Økningen i antall årsverk skyldes i hovedsak stillinger direkte relatert til forskning og undervisning

Note 3 Investeringer og påkostninger av driftsmidler

Som følge av statens økonomireglement blir alle anskaffelser og påkostninger kostnadsført løpende.

Anskaffelser med en kostpris større enn kr. 50.000 enkeltvis

og med en levetid utover 3 år anses som investeringer.

Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger kostnadsføres som andre driftskostnader.

Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger til:	2005	2004
Eiendom og bygg (benyttes kun av de som eier egne bygg)	(224 031)	(104 270)
Teknisk data og undervisningsutstyr	(117 159)	(81 243)
Anleggsmaskiner og transportmidler	(13 384)	(1 063)
Kontormaskiner og annet inventar	(16 102)	(2 183)
Sum investeringer og påkostninger av driftsmidler	(370 676)	(188 759)

Note 4 Andre driftskostnader

Andre driftskostnader består av:	2005	2004
Husleie	(93 978)	(90 736)
Vedlikehold egne bygg og anlegg	(162 065)	(198 607)
Mindre utstyrsanskaffelser	(245 465)	(272 481)
Konsulenter og andre kjøp av fremmedytelser	(231 452)	(201 967)
Reiser og diett	(166 484)	(146 175)
Kostnader til tele og data (ikke utstyrsanskaffelser)	(16 400)	(16 577)
Andre kontorkostnader	(106 343)	(80 741)
Øvrige driftskostnader	(177 045)	(160 613)
Sum andre driftskostnader	(1 199 232)	(1 167 897)

Note 5 Netto finansinntekt/(-kostnad)

	2005	2004
Finansinntekter		
Renteinntekter	12	
Mottatt utbytte fra egenfinansierte aksjer		
Annen finansinntekt (agio)	372	642
Sum finansinntekter	384	642
Finanskostnader		
Rentekostnad	(180)	(170)
Nedskrivning egenfinansierte aksjer		
Annen finanskostnad (inkl. agio)	(539)	(937)
Sum finanskostnader	(719)	(1 107)

Note 6 Ekstraordinære poster

	2005	2004
Ekstraordinære inntekter		
NTNU Samfunnsforskning AS, ervervet aksekapital	0	1 000
Sum ekstra ordinære inntekter	0	1 000
Ekstraordinære kostnader		
Sum ekstra ordinære kostnader	0	0

Note 7 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

Investeringer i aksjer foretatt før 01.01.2003, hvor investeringen fremgår av Statens kapitalregnskap, skal presenteres med regnskapsmessig netto verdi tilsvarende kr. 0. I regnskapet fremkommer dette gjennom balanseføring av innskutt egenkapital tilsvarende investeringens bokførte verdi.

Aksjer anskaffet etter 01.01.2003, som ikke inngår i Statens kapitalregnskap og er finansiert ved opptjent egenkapital fra den eksterne finansierede virksomheten, balanseføres til kostpris.

	Forretnings- kontor	Eierandel	Stemme- andel	Brutto balanseført verdi
<i>Aksjer inkludert i statens kapitalregnskap</i>				
Trøndelag Vekst AS	Trondheim	0,05 %	0,05 %	14
Norsk Synkrotronforskning AS	Oslo	28,00 %	28,00 %	28
Leiv Eiriksson AS	Trondheim	19,10 %	19,10 %	191
Interagon AS	Trondheim	0,02 %	0,02 %	50
Såkorinvest Midt-Norge AS	Trondheim	0,05 %	0,05 %	28
Sum aksjer gruppe 1				311
<i>Aksjer finansiert ved egenkapital EFV</i>				
NTNU Technology Transfer AS	Trondheim	100,00 %	100,00 %	1 000
Medisinsk - Teknisk Forskningscenter	Trondheim	99,50 %	99,50 %	48 059
Senter for Økonomisk Forskning	Trondheim	51,00 %	51,00 %	510
NTNU Samfunnsforskning AS	Trondheim	100,00 %	100,00 %	1 000
Såkor Management AS	Trondheim	0,075 %	0,075 %	8
Teknologiarena AS	Trondheim	32,80 %	32,80 %	1 000
Sum aksjer gruppe 2				51 577
Brutto balanseført verdi 31.10.05				51 888

Note 8 Beholdninger

	2005	2004
Beholdninger knyttet til undervisnings- og/eller forskningsvirksomhet:		
Beholdning 1	0	0
Beholdninger beregnet på videresalg:		
Telesentralen	69	200
Vitenskapsmuseet	650	723
Sum anskaffelseskost	719	923
Beholdninger vurdert til anskaffelseskost	719	923
Beholdninger vurdert til virkelig verdi	719	923
Sum ukurans	0	0
Sum beholdninger	719	923

Note 9 Kundefordringer

	2005	2004
Kundefordringer til pålydende	113 624	68 048
Avsatt til latent tap	517	2 819
Sum kundefordringer	113 107	65 229

Kostnadsført tap utgjør	101	316
-------------------------	-----	-----

Aldersfordeling kundefordringer:								
Antall dager	Ikke forfalt	1-30	31-60	61-90	91-180	181-360	> 360	Sum
31.12.2005	94 532	12 626	2 380	1 409	984	768	925	113 624
31.12.2004	54 191	7 705	1 375	579	371	692	3 135	68 048

Note 10 Prosjektfordringer/-gjeld

	2005	2004
Påløpt, ikke fakturert inntekt aktive prosjekter	96 973	117 240
Forskuddsfakturert inntekt aktive prosjekter	(298 663)	(244 277)
Netto prosjektfordring/(-gjeld)	(201 690)	(127 037)

I forbindelse med overtakelsen av SINTEF B-ordningen (jfr. note 19 i årsrapporten) er effekten av dette innarbeidet i inngående balanse for 2005. Effekten har totalt økt IB for prosjektfordringer med 13,7 mill. og prosjektgjeld med 24,7 mill.

Aktive prosjekter er nullstilt, slik at bidraget per 31.12 for aktive prosjekter utgjør kr. 0. Påløpte kostnader er benyttet som estimat på fremdriften i prosjektet. Dette prinsippet er valgt som en tilnærming til løpende avregning uten fortjeneste, da universitetet ikke har verktøy som gjør det mulig å vurdere status i det enkelte prosjekt løpende ved gjennomføring av prosjektet.

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive prosjekter, eventuelle tap kostnadsføres som hovedregel ved endelig konstatering av eventuell underdekning i prosjektet. Tap er først kjent ved avslutning av prosjektet.

For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Universitet har følgende hovedgrupper av prosjekter:

Oppdragsprosjekter; dette er prosjekter universitetet utfører for en ekstern oppdragsgiver og hvor oppdragsgiver som hovedregel har eiendomsretten til resultatene av prosjektet. Denne formen for prosjekter har som hovedregel en fast pris og stiller institusjonen ovenfor en finansiell risiko ved gjennomføring. Det er et krav at oppdragsinntekten skal dekke estimert kostnad, herunder indirekte kostnader, for prosjektet ved prosjektstart.

Bidragsprosjekter; dette er prosjekter hvor universitetet henter støtte fra eksterne bidragsytere, uten konkrete krav til leveranser. Det er ikke krav om fullfinansiering av slike prosjekter. Institusjonen vil som hovedregel ha eiendomsretten til forskningsresultatet. Tap i denne typen av prosjekter anses som ordinær drift for institusjonen, det avsettes derfor ikke som latente tap i bidragsprosjekter.

Note 11 Andre fordringer

	2005	2004
Fordringer på ansatte:		
Reise- og ekskursjonsforskudd	12 150	9 221
Personallån	770	864
Andre fordringer på ansatte	690	682
Sum fordringer på ansatte	13 610	10 767
Periodiseringer:		
Påløpt, ikke fakturert/mottatt andre inntekter		15 000
Forskuddsbetalt faktura forskningsfartøy		4 822
Forskuddsbetalte kostnader	7 296	126
Andre periodiseringer	23	19 948
Sum periodiseringer	7 319	
Øvrige andre fordringer		
Fordring på Sintef B		113 763
Sum fordringer	0	113 763
Sum andre fordringer	20 929	144 478

I forbindelse med overtakelsen av SINTEF B-ordningen (jfr. note 19 i årsrapporten) er effekten av dette innarbeidet i inngående balanse for 2005. Effekten har totalt økt IB for reise- og ekskursjonsforskudd med 134 (tusen).

Note 12 Bankinnskudd, kontanter og lignende

	2005	2004
Innskudd statens konsernkonto (ikke rentebærende)	1 160 695	1 180 248
Andre bankinnskudd og interimskonti	41	(588)
Håndkasser og andre kontantbeholdninger	11	12
Sum bankinnskudd og kontanter	1 160 747	1 179 672

Bundne bankinnskudd:

Garantier

Andre bundne innskudd

Sum bundne bankinnskudd*	0	0
--------------------------	---	---

*Det er ikke krav om at universitetene oppbevarer skattetrekkmidler på egen bankkonto.

Note 13 Skyldige offentlige avgifter

	2005	2004
Skyldig merverdiavgift	5 197	3 940
Skyldige arbeidsgiveravgift	73 200	69 345
Andre offentlige avgifter		
Sum skyldige offentlige avgifter	78 397	73 285

I forbindelse med overtakelsen av SINTEF B-ordningen (jfr. note 19 i årsrapporten) er effekten av dette innarbeidet i inngående balanse for 2005. Effekten har totalt økt IB for skyldig arbeidsgiveravgift med 424 tusen.

Note 14 Annen kortsiktig gjeld

	2005	2004
Periodiseringer:		
Utstyr Realfagsbygget	20 392	20 392
Salg av eiendom	32 346	51 895
Utstyr universitetsklinikken	5 250	
Påløpte variable lønnskostnader periodisert	12 750	12 000
Påløpte kostnader og andre periodiseringer	35 933	57 794
Sum periodiseringer	106 671	142 081
Øvrige kortsiktig gjeld	1 481	868
Gjeld til Statens Pensjonskasse	35 867	38 236
Sum annen kortsiktig gjeld	144 019	181 185

I forbindelse med overtakelsen av SINTEF B-ordningen (jfr. note 19 i årsrapporten) er effekten av dette innarbeidet i inngående balanse for 2005. Effekten har totalt økt IB for øvrig kortsiktig gjeld med 868 tusen

Note 15 Netto avregning bevilningsfinansiert virksomhet

Det statlige bevilningsreglementet tilsier at den andel av det statlige tilskuddet som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen er å anse som en forpliktelse. Tildelte, ubenyttede midler er avregnet som forpliktelse.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte oppgaver/formål innenfor statsoppdraget:

	2004	2005	Endring
<i>NFR</i>			
Stillinger	49 777	56 007	6 230
Vitenskapelig utstyr	13 875	12 215	(1 660)
Store programmer	68 284	45 429	(22 855)
Andre prosjekter	30 056	32 247	2 192
Sum NFR	161 992	145 899	(16 093)
<i>Andre disponeringer</i>			
Utstyr ny universitetsklinikk	10 479	28 024	17 545
Byggeprosjekter	66 424	(36 344)	(102 768)
Strategiske stillinger	(9 479)	(38 144)	(28 665)
Vitenskapelig utstyr	25 262	27 671	2 409
Nanoteknologi	9 788	8 526	(1 262)
Personalpolitiske tiltak	13 458	14 280	822
Andre strategi- og omstillingsmidler	41 045	32 831	(8 214)
Driftsbevilgning	57 082	25 621	(31 461)
Midler tilbakeført fra EFV ("overhead")	172 685	203 775	31 090
Sum andre disponeringer	386 744	266 240	(120 504)
Sum avsatt andel av tilskudd til bevilningsfinansiert virksomhet	548 736	412 139	(136 597)

I forbindelse med overtakelsen av SINTEF B-ordningen (jfr. note 19 i årsrapporten) er effekten av dette innarbeidet i inngående balanse for 2005. Effekten har totalt økt IB med 47,3 mill. og er i oppsettet over klassifisert på linjen "midler tilbakeført fra EFV"

Samlet viser NTNUs avsetninger en nedgang på 136,6 mill.kr i 2005, noe som samsvarer godt med forventningene. I budsjettet for 2006-2009 er det forutsatt at NTNU har en avsetning som tilsvarer dette ved inngangen av perioden.

I 2005 har det vært et nært samarbeid med Forskningsrådet omkring rapporterings- og utbetalingsrutiner. Dette har medført at inntektene fra Forskningsrådet i langt større grad står i forhold til aktivitetsnivået. Spesielt gjelder dette store prosjekter, SFF og Nanomat-programmet. Man har dermed klart å snu den uheldige utviklingen av avsetningen som har vært tilfelle de 2-3 siste årene.

Innkjøp av utstyr til ny universitetsklinikk er gjennomført iht budsjettet.

Det har vært en vesentlig forsering av byggeaktiviteten i 2005, noe som har resultert i negative avsetninger knyttet til byggeprosjektene. Forskutteringen er hensyntatt i budsjettet for den kommende 4 års-perioden.

En tilsvarende forsering av kostnader har også vært tilfelle for de strategiske stillingene. Underskuddet som har oppstått vil på samme måte som for byggeprosjektene dekkes inn gjennom budsjettfordelingen i perioden 2006-2009.

Noen større forsinkelser i anskaffelsen av vitenskapelig utstyr har medført at denne avsetningen ikke er redusert som forventet i 2005. For 2006 har man derfor valgt å øremerke en noe lavere bevilgning for å oppnå denne målsetningen.

Driftsbevilgningen knytter seg til alle enheters gjennstående driftsbudsjett. For 2005 var dette budsjettet på i underkant av 2 mrd, og resultatet for 2005 viser et samlet underskudd (endring) på 31.5 mill. Avsetning knyttet til driftsbevilgningen utgjør ca. 1 % av den totale rammen ved utgangen av året.

Midler tilført fra den eksterntfinansierte virksomheten (EFV) utgjør ca. 204 mill. ved utgangen av 2005. NTNU har organisert forholdet mellom (EFV) og den bevilningsfinansierte virksomheten (BFV) på den måten at det skjer en belastning av indirekte kostnader på EFV-prosjekter for å kompensere deres bruk av ressurser innenfor BFV. Den tilsvarende godskrivning som skjer innenfor BFV er ofte øremerket ned til institutt-/faggruppe-/person-nivå, mens store deler av kostnadene for ressursene ligger på et høyere nivå i organisasjonen. På denne måten fungerer ordningen med godskrivning som en slags incentivordning i forhold til å skaffe eksterntfinansierte prosjekter.

Optjening av nye midler fra den eksterntfinansierte virksomheten ga en netto tilførsel i 2005 på 31 mill. Til sammenligning hadde avsetningen knyttet til den eksterntfinansierte virksomheten en oppbygging på 75 mill. i 2004. Tiltak for i større grad å inkludere EFV-midler i alle enheters driftsbudsjetter ser derfor ut til å ha hatt effekt i 2005.

Note 16 Egenkapital ved enhetene

Universitetet kan, som følge av det statlige bevilgningsreglementet, ikke etablere egenkapital innenfor den bevilgningsfinansierte virksomheten, se note 15. Opptjent egenkapital tilsvarer dermed resultatet fra den eksternt finansierte virksomheten.

Disponert andel av overskudd fra den eksternt finansierte virksomheten er presentert som egenkapital ved enhetene. Det er foretatt følgende disponeringer til tiltak og prosjekter

	2004	Ny avsetning 2005	Benyttet andel 2005	2005
<i>Fakultetene</i>				
AB	1 225	31	-265	991
HF	3 307	4	10	3 321
IME	10 696	(20)	-1 593	9 083
IVT	36 240	148	-3 034	33 354
DMF	535			535
NT	15 805	1 431	-1 509	15 727
SVT	8 361		-77	8 284
Andre enheter (inkl. VM)	2 610	928	-95	3 443
Sum egenkapital ved enhetene	78 779	2 522	-6 563	74 738

I forbindelse med overtakelsen av SINTEF B-ordningen (jfr. note 19 i årsrapporten) er effekten av dette innarbeidet i inngående balanse for 2005. Effekten har totalt økt IB med 45,8 mill. og er i oppsettet over lagt inn i 2004-tallene.

Note 17 Annen egenkapital

Universitetet kan, som følge av det statlige bevilgningsreglementet, ikke etablere egenkapital innenfor den bevilgningsfinansierte virksomheten, se note 15. Opptjent egenkapital tilsvarer dermed resultatet fra den eksternt finansierte virksomheten. Annen egenkapital tilsvarer tilgjengelig kapital etter at det er tatt hensyn til intern disponert andel av resultatet, se note 16.

	2005
Annen egenkapital 01.01	54 413
Overført fra egenkapital ved enhetene	6 563
Underskudd bevilgningsfinansierte virksomhet belastet annen egenkapital	0
Overført til/fra bunden egenkapital ved investering i aksjer	(49 067)
Overført fra årets resultat	0
Annen egenkapital 31.12.2005	11 909

I forbindelse med overtakelsen av SINTEF B-ordningen (jfr. note 19 i årsrapporten) er effekten av dette innarbeidet i inngående balanse for 2005. Effekten har totalt økt IB med 5,3 mill. og er i oppsettet over lagt inn i summen Annen egenkapital 01.01.

Note 18 Bunden egenkapital

Universitetet kan anvende egenkapital fra EFV til å finansiere investeringer i randsone virksomhet. Når egenkapital er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet egenkapital, dvs den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

	2005
Bunden egenkapital 01.01	2 510
<i>Overført fra:</i>	
Egenkapital ved enhetene	
Annen egenkapital	49 067
<i>Overført til:</i>	
Annen egenkapital ved nedskrivning av aksjer/salg av aksjer	0
Bunden egenkapital 31.12.2005	51 577
Bokført verdi balanseførte aksjer	51 888
Bokført verdi aksjer i gruppe 1 (innskutt egenkapital)	(311)
Netto verdi balanseførte aksjer	51 577

Note 19 Sintef B

Vi viser til note 19 i årsregnskapet for 2004.

En del av NTNUs eksternt finansierte virksomhet i egen regi, B-ordningen ble tom 31.12.04 regnskapsført av ErgoRunit. Ordningen opphørte fra denne dato og kapital fra B-ordningen ble overført til NTNU i løpet av de første månedene i 2005.

NTNU har i årsregnskapet for 2005 valgt å innarbeide balanseført kapital i sammenligningstallene for 2004. Egen kommentar er gitt i note 10, 11, 13, 15, 16 og 17.

Det har ikke vært praksis i tidligere år å innarbeide regnskapstall fra SINTEF-B i NTNUs regnskap. I stedet har man valgt å opplyse om virksomheten i egen note. Selv om det hadde vært ønskelig av hensyn til sammenligningen med resultatregnskapet for 2005, har man ikke funnet det hensiktsmessig å inkludere resultatregnskapet fra SINTEF-B for 2004 i et modifisert resultatregnskap for NTNU. Dette begrunnes ut ifra at det ikke anses realistisk å gjennomføre dette med en tilfredsstillende kvalitet. I tillegg er deler av virksomheten i SINTEF-B er overført til andre, noe som igjen vil gjøre sammenligningen uoversiktlig.

NTNU har derfor valgt å kommentere effekten av den manglende innarbeidelsen nærmere i denne noten. Resultatet av denne vurderingen er gjengitt nedenfor:

SINTEF-B hadde i 2004 en omsetning på ca. 114 mill. Ca. 47 mill. av dette knyttet seg til aktivitet som ble overført til Uninett og NTNU Samfunnsforskning fra 31.12.04. I tillegg var ca. 17 mill. av omsetningen inntekt fra NTNU. Disse to faktorene utgjør til sammen 64 mill, og vil helt klart ikke være en del av aktiviteten fra SINTEF-B som er videreført i NTNU sine regnskaper. Av den resterende omsetningen på ca. 50 mill. er det rimelig å anta at deler av dette er videreført som omsetningsøkning i 2005. Forhold som underbygger dette er at den største aktøren innenfor SINTEF-B (Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi), har økt sin eksterntfinansierte omsetning med 57 % i 2005. I tillegg har prosjekter fra SINTEF-B, som ble videreført av NTNU fra 1. januar 2005, hatt en samlet omsetning på 14 mill. i 2005

Note 20 Internasjonale prosjektmidler

NTNU er koordinator for ulike prosjekter hvor midler mottas fra internasjonale organisasjoner. Disse midlene blir plassert på egen bankkonto (eurokonto) utenfor konsernkontoordningen i samsvar med krav fra EU-kommisjonen og Nordisk Ministerråd.

	2005	2004
Beholdning bankkonto i EUR (hele tusen) pr. 31.12	1 867	592
Renter	3	

Kontantstrømoppstilling

(Beløp i NOK 1000)

	2005	2004
Driftsresultat	2 857	1 777
Kostnadsføring av driftsmidler	370 676	188 759
Endring i beholdninger	204	(176)
Endring i kundefordringer	(47 878)	11 497
Netto endring prosjektfordringer/-gjeld	74 653	11 529
Endring i leverandørgjeld	29 182	27 356
Endring i andre tidsavgrensingsposter	108 056	380
(A) Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	537 750	241 122
(Investering)/salg av aksjer	49 067	(1 000)
Kostnadsføring av driftsmidler	370 676	188 759
(B) Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	419 743	187 759
Endring avsatt andel midler bevilgningsfinansiert virksomhet	(136 597)	149 033
Netto finansinntekt/(-kostnad)	(335)	(465)
(C) Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(136 932)	148 568
Sum ekstraordinære poster		(1 000)
(D) Netto kontantstrøm andre endringer	0	(1 000)
(E) Netto endring i bankinnskudd, kontanter og lignende (A-B+/-C+/-D)	(18 925)	200 931
(F) Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende ved periodens begynnelse	1 179 672	978 753
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende ved periodens slutt (F+/-E)	1 160 747	1 179 684
Spesifikasjon av kontantbeholdningen ved periodens slutt:		
Innskudd statens konsernkonto (ikke rentebærende)	1 160 695	1 180 260
Andre rentebærende bankinnskudd	41	(588)
Håndkasser og andre kontantbeholdninger	11	12
Sum bankinnskudd og kontanter	1 160 747	1 179 684

9. Revisjon av regnskapet for 2005 for NTNU

I henhold til lov om Riksrevisjonen av 7. mai 2004 er Riksrevisjonen revisor for Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.

Ved avslutning av den årlige revisjonen utsteder Riksrevisjonen et avsluttende revisjonsbrev (beretning) som oppsummerer konklusjonene fra revisjonsarbeidet. Revisjonsbrevet blir først offentlig når Riksrevisjonen har rapportert om resultatene av revisjonen til Stortinget i oktober/november, jf. lov om Riksrevisjonen § 18.

Styret vil bli orientert om resultatet av årets revisjon.

Årsrapport for NTNU 2005

NTNU - Det skapende universitet

Ved NTNU i Trondheim er den teknologiske kunnskapen i Norge samlet. I tillegg til teknologi og naturvitenskap har vi et rikt fagtilbud i samfunnsvitenskap, humanistiske fag, realfag, medisin, arkitektur og kunstfag. Samarbeid på tvers av faggrensene gjør oss i stand til å tenke tanker ingen har tenkt før, og skape løsninger som forandrer hverdagen.

7491 Trondheim, tlf.: 73 59 50 00